

Novine prihajajo vsake nedeljo. Cena: doma na skšpni naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznega 30 D., če se do 31. marca ne plača cela naročnina, je cena Novin na skšpni naslov 30 D., na posameznega 35 D. Amerikanci plačajo za Novine štiri dolare i dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

"Glasilo Slovenske krajine"

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20 par; 1/2 stran 25% i cela stran 30. popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči po D. Med letkovom cm² 1.50 D., v Pevljanom 2.50 D. Takso za oglašje plaša uprava i da za vsa oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopis se ne vračajo

Očistimo naše šume!

Na pritožbe naši poslancov občin i našega ljudstva zavolo brezsrčnoga pokončavanja naši šum, je prišao na fajničeski tork k nam iz Maribora oblastni šumski referent g. inž. Urbas. Prišao je, da sam v podrobnosti čuje pritožbe našega ljudstva, i da na mesti samom vidi ali se v istini dela proti zakoni ali nej. Zato, ar naši ljudje, či tldi ne poznajo zakonov že ob samom poglédi, gda se naše šume tak po sploj sekajo, v pamet vzememo, da nemre biti na sveti takšega zakona, šteri bi lahko kaj takšega dovalo. Té den so se zbrali v Dobrovniku zastopniki vsej zainteresirani občin razen Kobilja, poleg toga pa ešče vnogi, vnogi drugi, šteri so že vsi sprevidili, da v nikelko letaj naša krajina nede mela več ne drve ne lesa, či se bo tak naprej delalo. V imeni vsej prizadeti občin je izročio oblastni poslanec g. Št. Litop iz Turnišča oster protest proti sekanji naši šum.

G. referent inž. Urbas je izjavio, da ga veseli, da je mogao priti, kak pravi, zdaj ob prvim med naše ljudstvo, da čuje njegove pritožbe. Zakaj je pa prišao ravno na fajničeski tork, si pa mi to tak predstaviamo, da se je s tem ravno lepo pokazalo, da zgléda vse sekanje v naši šumaj tak kak eden sam velki fajniček.

Zakaj se tožimo proti sekanji naši šum?

Pri nas se v tom poglédi jako čudne reči godijo. V našoj državi obstoji zakon, po šterom se sme v vsakoj krajini samo gotova vnožina lesa vsečiti na leto. To je takzvani letni etat. Či v šteroj krajini nega zadosta lesa, tam se seka menje, ali se pa cilo počaka, da šume nikelko zrastejo i se komaj te dovoli sekati les. Té zakon morajo dobro poznati vse tiste oblasti, štere dovoljavlejo sekanje naši šum. Da bodo pa ešče bole natančno znali, gde se nahaja tisti zakon, njim povemo, da je razglašeni v Uradnom listi leta 1922. št. 402/123. I da se vsi, šteri majo poseo pri sekanji lesa, toga zakona tldi v istini držijo, za to mora skrbeti oblastni šumski referent v Maribori, šteri je zdaj g. inženir Urbas.

Nas je veselilo, da se je té gospod potrduo i je zdaj, kak je sam pravo, prišao ob prvim med nás, da čuje naše pritožbe. Po našem mnenji, ki ne poznamo dobro zakonov, se je vseklo v Murskoj šumi okoli 450 plúgov šume na golo, okoli 150 plúgov šume pa trebijo tldi skoro na

golo. Vsečiti bi pa smeli na tom mesti po našem računl nikak samo 12 plúgov na leto. V Dobrovniku je vsečenoga 70 plúgov na golo, na Kobilji, gde je okoli 3 jezero plúgov krasne šume, smo čúli, da je izdano dovoljenje, da sme posekati več kak tretji del té šume hrvaška družbe Nasička i to v sedmi letaj. Ta družba je že na veliko začnola sekati i kak smo čúli tldi prosila dovoljenje, da sme té kompleks v ešče kračšem časi vsečiti.

Što mora paziti da se dela po zakoni?

Po našem mišljenji má glavno skrb i dužnost, paziti na to, da se v našoj krajini ne seka več, kak je po zakoni dovoljeno, gospod oblastni šumski referent v Maribori, šteri je zdaj že vnogo let g. inženir Urbas. Vsaške dovoljenje, štero izda oblast za sekanje naši šum, se mora izdati po našem mišljenji z znanjem gospoda referenta. Mi si v svojoj prostoj, nezvučenoj glavi tak premišlávlemo, da minister v Belgradi nikak nemre znati kakše so naše šume i kelko lahko on dovoli, da se vsakše leto poseka. Zato má on v vsakšoj krajini svoje uradnike, štere plača država i šteri so dužni ministri pravično sodbo dati, kelko se sme v šteroj krajini na leto posekati lesa. Minister pa po zakoni tldi nesmi več dovoliti, kak se po mnenji toga njegovoga uradnika sme dovoliti. Tak, da je minister ravnatok dužen delati po zakoni kak vsi njegovi uradniki. Takši uradnik, šteroga minister mora po zakoni pitati za mišljenje, prie kak dovoli sekanje šum je pa za našo krajino ravno g. referent inž. Urbas.

Ka pravi g. referent inž. Urbas?

G. referent je prišao zdaj med nas uradno. Prišao je, da čuje naše mišljenje pri sekanji naši šum. Na naša pitanja je tldi nikelko odgovarjao, telko kelko on po svojem položaji i za nás, ki smo bole prosti ljudje, sploj lahko odgovori.

Na pitanje, ali je njemi znano, kelko má dovoljenoga družba Nasička, da lahko seka v kobiljanskoj šumi, i jeli se takši kompleks po zakoni lahko dovoli, je odgovoro, da je to uradna tajnost.

Na pitanje, kelko znaša letni etat za našo krajino, ali z drugov rečjov kelko plúgov največ se sme posekati na leto lesa v našoj krajini, je odgovoro, da se

letni etat določi tak približno, da pa zdaj ravno ne ve kelko té znaša za našo krajino.

Na pitanje, zakaj so do zdaj ešče nindri nej sadili nazaj posekani šum, kak to zakon določa, je odgovoro, da to šče ravno poglédnoti, gde je vzrok da se je to nej delalo.

Na pitanje, ali so položili tej, šteri sekajo šume potrebno kucijo, kak to določa zakon, prie kak začnejo sekati, da s tem dobri stojijo za škode, štere bi s sekanjom napravili, je odgovoro, da je to uradna tajnost.

Na pitanje, zakaj letos ne obstojajo posebne tarife, po šteri bi domáči ljudje pri tom brezsrčnom sekanji naši šum, dobili konči nikelko falej potrebna drva za kóriti i les, je odgovoro, da on pri tom nema vnogo opraviti, da tisti, šteri sekajo les, ga lahko tldi po miloj volji tržijo, kak se njim bogše vidi. Tak je na priliko družba Nasička v Kobiljanskoj šumi ráj sežgála velko vnožino skalja (tresk) kak pa, da bi je dala za fal ceno našim siromaškim ljudem brez drv.

Na pitanje pa, či njemi je kaj znano, da se je delalo do zdaj pri sekanji šum v našoj krajini kaj proti zakoni, i či se je to delalo, zakaj je komaj zdaj

Nej je naša dužnost,

da se brigamo preveč za tiste, šteri nemajo niti naši Novin naročeni. Većim občinam i ljudem smo že vnogo dobroga vćinoli, spoznali smo pa, da vnogi od tej, nej samo da nemajo naročeni i ne čtejo naši Novin, nego majo cilo naročene novine tiste stranke, štera nikšega drugoga cila nema, kak nás ovirati pri dobrom deli. Od zdaj naprej bomo na vse to dobro pazili.

Vej so nam pa toga nej tej ljudje spravili,

práviyo dostakrat tisti, šteri že vživlejo pomoč i trduo naši poslancov. Dokeč so v nevoli, vsakši den hodijo okoli naši poslancov, gda so pa rešeni iz nevole, te pa niti toga neščejo pripoznati, da so njim to naši poslanci spravili, ka pa ešče, da bi njim za to tldi kakšo hvaležnost skazali.

Časi se spreminjajo.

Pred sedmimi leti je Pribičević zápro Radiča v temnico. Dnes se pa oba pred vnožinami tldi obimleta pa kišújeta. Pred sedmimi leti je Radič Pribičevića milo proso naj ga pusti iz voze, dnes pa Pribičević milo prosi Radiča naj za božo volo nejde v

prišao k nam, je odgovoro, da je zato komaj zdaj obprvim prišao med nás, ar smo se mi prej pri njem zdaj komaj obprvim pritožili zavolo sekanja naši šum. Či se pa seka kaj več, kak je po zakoni dovoljeno, to pa ešče poglédne.

Gda smo njemi pravili, da bi on morao pravzaprav za vse te reči že od vsega začetka znati, ar se itak inači nemre delati kak ž njegovim odobrenjom, je odgovoro, da se mi v tom sploj nikaj ne razmimo, i da majo pri tom reči tldi drugi ljudje ne samo on. Šteri so pa tej drugi ljudje, je pa za znamkar pa kakša uradna tajnost.

Nato je pa g. referent lepo slovo vzeo od nás.

Ka pa mi pravimo na vse to?

K vsemi tom pa mi pravimo, da ne poznamo pri zakoni, šteri čuvajo naše šume nikši uradni tajnosti. Uradna tajnost je namreč to, da uradniki ništerne reči samo sami morajo znati, drugim je pa nesmijo povedati. Nego kelko se pri nas sme sekati, to je pa zdaj že pri nas naša javna tajnost, zato smo za to lahko zvedeli. Mámo pa mi, poleg inženirov mariborske ob-

vládo i ga ne zapústi v tej teški časaj ar ovak nigdar več ne pride do kakše moči.

Tldi mišljenja se spreminjajo.

Pred sedmimi leti je Pribičević centralizem v nebesa povzdigávao, zdaj pa spevle diko — autonomiji.

Ka, ali so se tldi kráji spremenoli?

Pred sedmimi leti je bio Belgrad za Pribičevića, Žerjava i njim spodobno gospodo najvišiša pa najbole blažena néba — dnes pa práviyo, da bodo oni nás vse rešili od toga pekla.

Dača bo pověkšana

práviyo tisti, od šteri ne vemo, ali so v istini s svojimi možganami tak strašno za božim plotom, da že vse naopak razmijo, ali so pa tak hudožni, da sami radi inači zavijejo. Posebno gučijo to zdaj v tisti mestaj, gde čtejo samo demokratsko Domovino. Tej gučijo da je dača za ravno telko pověkšana za kelko je v istini zmenšana. Nego, ka si znamo? Tldi bedáki morajo biti na sveti, da se pametni ljudje lahko nad njimi nikelko nasmejéjo.

